

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Δ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Ταξίδι με τα όνειρα

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ*

Κυκλοφόρησε στο τέλος Μαΐου 2013 το μικρό κομψό βιβλίο του γλύπτη και κεραμιστή από τον Πόρο Λευκάδας Χριστόφορου Δ. Σκλαβενίτη (1926-) με 31 λυρικά ποιήματα, που ανθολόγησε και μας προσφέρει από το ποιητικό του έργο μιας ζωής, όλο ανέκδοτο.

Οι φιλότεχνοι γνωρίζουν τον Χριστ. Σκλαβενίτη από τα μεταλλικά γλυπτά του, που κυκλοφορούν σ' όλο τον κόσμο και τις κεραμικές του δημιουργίες, στον Πειραιά πρώτα και από το 1978 στα Χανιά, ύστερα από τις σπουδές του στη Σχολή Καλών Τεχνών και στη Φαέντσα της Ιταλίας (κεραμική τεχνολογία). Από πιπτά ένα κεραμικό του κοσμεί το εξώφυλλο και ένα γλυπτό του καλύπτει την προμετωπίδα του βιβλίου.

Είναι επίσης γνωστός ως ιστορικός της κεραμικής και της αγγειοπλαστικής, με ανακοινώσεις σε συνέδρια και άρθρα σε περιοδικά, καθώς και το βιβλίο του (2002) για την αγγειοπλαστική στη Δυτική Κρήτη.

Από τις λαογραφικές του ενασχολήσεις στην ελληνόφωνη Καλημέρα της Νότιας Ιταλίας από τη δεκαετία του 1960 και στον Πόρο Λευκάδας έχουμε το σπουδαίο βιβλίο, που κυκλοφόρησε τον Ιούλιο του 2012, με τίτλο "Μοιρολόγια Πόρου Λευκάδας", με το οποίο παρουσίασε 76 μοιρολόγια και με τη μελέτη και τον υπομνηματισμό που τα συνόδεψε, απόδειξε ότι τα περισσότερα από αυτά είναι γνήσιες λαϊκές δημιουργίες πρώτης γραμμής και κάποια χαρακτηρίζονται από πρωτοτυπία στα θέματα και στη μορφή, ενώ άλλα είναι αυτοσχέδια, μέσα στο πλαίσιο και με τους κανόνες του δημοτικού περιεχομένου και της δημοτικής τεχνολογίας. Το βιβλίο συνοδεύει η προλογική σύσταση του ειδικότερου ίσως μελετητή των ελ-

ληνικών δημοτικών τραγουδιών καθηγητή της Σορβόνης Guy (Michel) Saunier: «Έτσι κι αλλιώς το βιβλίο αυτό είναι, όπως προσπάθησα να το δείξω, πολύτιμο».

Με τα ποιήματα του ο Χριστόφορος μας ξαναγαυρίζει στο δρόμο της προσωπικής του ζωής και δημιουργίας, με άμεση αυτοαναφορά στον ταλαντούχο δημιουργό -έτσι από τα παιδικά και νεανικά του χρόνια τον γνώρισαν και τον θαύμασαν οι δικοί του και οι χωριανοί κατά τη δεκαετία του 1930, στο πηγάδι στις Βάλτες ή στη Ρούδα και τις άλλες τοποθεσίες του χωριού.

*Στων παιδικών μου παιγνιδιών τη χώρα
εκεί που οι παιδικές μου πήλινες φιγούρες μας
προσμένουν.*

Δίπλα στο πηγάδι.

Τα αγαπημένα παιδικά μας χρόνια...

*Ξεχασμένα ανάμεσα σε κλώνια λυγαριάς,
σε ρείκια, σε φασκομηλιές,*

*στους κάμπους με τα μανουσάκια
στους βράχους, ψάχνοντας φωλιές.*

Ιστορίες ανύπαρχτες

*και κόκκινες βαρκούλες φορτωμένα
και παπαρούνες και χρυσά κοχύλια.*

Αμίλητα μπροστά στον Επιτάφιο.

*Με τα ματάκια ψάχνοντας τις φλόγες
των κεριών.*

*Τον σκιερύ κυπαρισσόλογγον
ρουφώντας την πικρή ευωδιά.*

Αποσταμένα, στο κάμα των καλοκαιριών.

Κι όλο αργοπορημένα.

Πάντα.

Στα λαγκάδια,

στους λόγγους και στ' αλώνια.

Τ' αναζητούν, τους δρόμους ψάχνουν

κι αγναντεύουν

οι μανάδες...

Από τότε ξεκινούν τα φανταστικά ταξίδια αγνοώντας τις αλυσίδες του Κεράτιου κόλπου- αλλά και τα πραγματικά ταξίδια αργότερα, με

ευεργετικούς αλλά και καταπιεστικούς συντρόφους ακώριστους -Τα επίμονα, τ' αμετανόητα, τ' αγαπημένα όνειρά μας- κάποτε πραγματοποιούμενα, συνήθως ουτοπικά, στον αστερισμό του απόλυτου και του οριακού, του έρωτα και της μοναξιάς, της αμφιβολίας και της σπαταλημένης ζωής. Τα ακώριστά μας όνειρα, που απαιτούν τη συντροφιά μας ακόμη και στο θάνατο:

*Όμως το ξέρω τι ζητούν, εκεί
που παν να σκορπιστούν,
τ' αγαπημένα.*

*Όνειρα κι άνθη, στο κενό,
τ' ατέλειωτο το σκοτεινό,
θέλουν κι εμένα...*

Τα ονειρεμένα ταξίδια δεν οδηγούν ούτε στην Ιθάκη των ανοικτών οριζώντων, ούτε έστω στην Ιθάκη της νοσταλγίας «με ένα τραπέζι στρωμένο να μας περιμένει» ενώ η πραγματικότητα προβάλλει πειστικότερα ότι «πέτρωσαν οι μέρες περιμένοντάς μας» εμάς τους αργοπορημένους, τώρα που έφυγαν για πάντα οι υπομονετικές μανάδες, που μας περίμεναν αγναντεύοντας -παιδιά ξεχασμένα στο παιγνίδι και στο όνειρο.

*Με τους συντρόφους που ξέμειναν,
με τα περήφανα πλοία,*

*με τα λάφυρα, με την κούραση,
και τη δόξα μας,*

*πήραμε το δρόμο του γυρισμού
για την Ιθάκη.*

*Τώρα χωρίς πλοία, χωρίς συντρόφους,
χωρίς λάφυρα.*

*Με κούραση κι άχρηστη φήμη,
θαλασσοδέρνω στους ωκεανούς.*

Χαμένους.

*Στα βάθη της ψυχής μου
διαλύεται, αχνοσκορπίζεται,*

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Δ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

ΤΑΞΙΔΙ
ΜΕ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

ΚΑΛΟΣΥΡΙΣ ΓΑΡΦΙΒΑΛΙΝΗΣ

*σα φάντασμα, σαν ομίχλη
το όραμα της Ιθάκης.
Γιατί, αν υπήρχε Ιθάκη
δε θά 'χα φτάσει ως τώρα;*

Το συναίσθημα το ενισχύει η παραδοχή -έστω με αντιστάσεις- της εξάντλησης της κλεψύδρας του χρόνου:

Νύχτωσε κι είν' αργά.

Τα μόνα αληθινά όνειρα είναι της νύχτας.

Και του κοιμισμένου Οδυσσέα τα όνειρα όταν το ξένο πλοίο τον φέρνει στην Ιθάκη, έτσι που η συνδιαλλαγή γίνεται λιγότερο οδυνηρή, καθώς συσχετίζεται με τη διαπίστωση των ανθρώπινων ορίων...

Δεν έχει πια ταξίδια.

*Άλλα δε θα σε σύρουν κύματα
και τόποι άλλοι.*

*Του ταξιδιού το μάκρος,
σε τούτο τελειώνει τ' ακρογιάλι.*

Φρόντισε τώρα,

*τις μικρές σου πήλινες φιγούρες να μαζέψεις,
τις ξερές γαρδένιες,*

*τα σκόρπια σου καρτιά με τα ποιήματα,
τους χάρτες.*

*Ιστορικός, Διευθυντής Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών